TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

Torstaina, lokakuun 11 p. — Thu. Oct. 11.

VII Vuosikerta - Vol. VII

No. 122 — 1923

Toveri Yrjö Mäkelin murtui ohranan vankilakomeron uhrina

Suomen lehdet kertovat ohranan vankilakomennon uhriksi joutuneen tov. Yrjö Mäkelinin itsemurhaa koskevien tutkimusten tuloksista seuraavaa:

Helsingin poliisilaitoksen tutkinto-osasto on toimittanut tutkimuksia toimittaja Yrjö Esias Mäkelinin kuolemansyyn selville saamiseksi. Tällöin on selvinnyt m.m., että Mäkelin oli, kun hänet tuotiin valtiollisen poliisin säilytysvankilaan Helsingissä, Mabianinkadun 9:ssä valittanut vatsakipua ja pyytänyt saada aspiriinipulverin, joka hänelle annettiinkin. Seuraavana päivänä, oli hän myös valittanut vatsaansa koskevan ja vaatinut päästä tri Taipaleen tutkittavaksi. Kun vartija huomautti, että laitoksella on oma lääkäri, tri Toppelius, oli Mäkelin kieltäytynyt laitoksen lääkäriä käyttämästä, selittäen haluavansa sen lääkärin luo, joka häntä ennenkin on hoitanut. Vaatimuksen johdosta asettui putkan vartija yhteyteen päällikön kanssa ja sai luvan päästää Mäkelin käymään tri Taipaleen luona erään valtiollisen etsivän vartioimana. Tämä tapahtui klo 2 aikaan päivällä ja oli Mäkelin suorittanut matkan mennen tullen jalkaisin. Tri Taipale oli määrännyt jotakin pullolääkettä sekä 15 kappaletta veronalipulvereita 0.5 grammaa kukin. Lääkemääräyksen otti haltuunsa etsivä. Paluumatkalla oli Mäkelin pyytänyt päästä ostamaan itselleen kaunyt tuluksen, mutta vartija ei ollut tähän suostunut, kun ei ollut saanut muuta määräystä kuin kuljettaa Mäkelinin lääkärissä. Säilytysvankilassa oli lääkemääräys luovutettu ylivartijalle, joka sillä oli hakenut lääkkeet, antaen ne vartijan haltuun. Vartija oli myöhemmin antanut Mäkelinille lääkepullon, ilmoittaen samalla, että veronalipulvereita ei hän voi antaa kuin yhden kerrallaan, kuten lääkemääräyksessäkin niitä sanotaan käytettävän. Ilmoituksen johdosta oli Mäkelin lausunut vaativansa haltuunsa apteekin pussin kokonaisuudessaan sellaisena kuin se apteekista on annettu, ilmoittaen, että muussa tapauksessa hän kieltäytyy kokonaan lääkettä käyttämästä. Vähän epäröityään oli vartija lääkkeet antanut eikä huomannut mitään erikoista olevan tekeillä.

Ruuasta oli Mäkelin kieltäytynyt. Näin tapahtui myöskin sunnuntaina, kun pidätetyille, joita oli useampia, klo 3 aikaan annettiin päivällinen, jonka muut ottivat vastaan, mutta Mäkelin kietäytyi, ilmoittaen olevansa sellaisessa kunnossa, että ruoka ei hänelle sovellu. Sensijaan oli hän pyytänyt saada kahvia. Tätä ei kuitenkaan ollut annettavissa mutta oli säilytysputkien ylivartija, joka asuu samassa talossa, keittänyt teetä ja annettiin sitä Mäkelinille termospulloon, jonka hän korppujen ja muun pienen tavaran kera oli korissa tuonut mukanaan Oulusta.

Vielä sunnuntai-iltana klo 7 ajoissa oli Mäkelin, samoinkuin toisetkin vangit, käynyt itse tyhjentämässä putkaämpärinsä ollen hän tällöin vartijan mielestä vähän kiihoittuneena ja hermostuneen näköinen, mutta mitään sen erikoisempaa ei vartija sano huomanneensa, vaan oli Mäkelin mennyt koppiinsa toivottaen hyvää yötä. Klo puoli 9 aikaan samana iltana oli vartija kuullut Mäkelinin kopista hiljaisella äänellä lausutun hei-huudatuksen ja arvellut Mäkelinillä olevan jotakin asiaa, mennyt katsomaan. Tällöin oli Mäkelin ollut alusvaatteilleen riisuutuneena sängyssä peitojen alla, vain pää ja kädet näkyvissä, pitäen M. vasemman kätensä hymyssä sokeripalasta ja oli Mäkelin sanonut: «Nyt on lähtö». Kun vartija siihen oli ihmetellyt, että mitenkä niin mikäs nyt sitten vaivaa? oli Mäkelin vastannut: «Ei minulla ole mitään teitä vastaan (tarkoittaen vartijaa), mutta olen päättänyt, etten minkäänlaisiin kuulusteluihin enää antaudu. Samalla oli Mäkelin hyvästellyt. Tätä ihmetellen oli vartija kutsunut ylivartijan paikalle ja olikin tämä samassa talossa asumana heti tullut katsomaan sekä kysynyt Mäkeliniltä: «mikä vaivaa?» Siihen ei Mäkelin ensin vastannut mitään, mutta kun ylivartija toisti kysymyksen useita kertoja ja etsi Mäkelinille annettuja veronalipulvereita, vastasi Mäkelin viimein: «Siellä ne ovat ämpäriä tarkasteltaessa löytyikin sieltä paperin alta 14 tyhjää veronalipulverin kuorta ja apteekin lääkepussi.

Yli vartija oli tämän jälkeen heti puhelimessa kutsunut tri Toppeliuksen säilytysvankilaan, ilmoittaen samalla lyhyesti, mitä oli tapahtunut. Lääkäri oli tullutkin nopeasti ja yrittänyt letkun avulla tyhjentää Mäkelinin vatsan, mutta oli hän tästä jyrkästi kieltäytynyt, purren tiukasti hampaansa yhteen, sanoen: «Ei tavitse mitään, kyllä saa olla näin.» Tällöin oli Mäkelin vielä täydessä tajussaan. Lääkäri soitti nyt palokunnan sairasvaunut, joilla Mäkelin kuljetettiin kirurgiseen sairaalaan, mutta oli hän vartijan lausunnon mukaan, joka oli häntä nostanut vaunuihin, jo ollut miltei tajuttomana. Kirurgissa koetettiin niinikään toimittaa puhdistus ja ryhtyä vastatoimiin, mutta kuoli Mäkelin tiistai-iltana klo 9.25 tajuihinsa tulematta.

Edelläolevasta on tutkinto-osasto tehnyt johtopäätöksen, että kyseessä on harkittu itsemurha, jota olettamusta tutkinto-osaston mielestä vahvistaa myös tutkimuksissa ilmennyt seikka, että Mäkelin lauantai-iltana oli pyytänyt vartijalta partaviestä saadakseen ajalla itsensä, mutta oli vartija tämän kieltänyt, ilmoittaen mieluummin kuljettavansa Mäkelin parturiin. Tähän taasen Mäkelin ei ollut suostunut, vaan oli sanonut, ettei hän koskaan anna toisen ajella itseään.

Eilen toimitti porf. E. Ehrnrooth oikeuslääkeopillisella laitoksella Mäkelin ruumiin lääkinnällisen tutkimuksen, jossa tarkastuskertomuksen mukaan kuoleman syyksi on ilmoitettu keuhkokuume molemmissa keuhkoissa, aiheutuen myrkyn, veronaalin nauttimisesta itsemurhan tarkoituksessa.

Kuoleman syyn selville saamiseksi toimitetussa poliisitutkimuksessa on todettu, että Mäkelin on tehnyt harkitun itsemurhan.

Rosvojoukot jatkavat ihmisten ryöstämistä Kiinassa

Shanghai, Kiina. — Yli tuhannen miestä käsittävä rosvojoukko, joka vangitsi Mary R. Sharp ja Mary Darroch nimiset brittiläiset lähetystyöntekijät Honan maakunnassa syysk. 23 p., murtautui viime perjantaina heitä piirittävän sotilasketjun läpi noin neljänkymmenen mailin päässä Yenchengistä Kiinan rautatien varrella. Rosvojoukko pakeni vuoristoon vieden vangikseen ottamat naiset mukanaan.

Hallitus eskimojen hirttämisen kannalla

Ottawa. — Hallitus on kieltäytynyt lieventämästä Tatanigana ja Alkomiak nimisten eskimojen kuoleman tuomioita, jotka heille langetettiin äskettäin Otto Binder nimisen Canadan ratsupoliisin murhasta. Mainitut miehet tulevat olemaan ensimäiset eskimot, mitkä ovat joutuneet kuoleman tuomion alaiseksi Canadassa. Tuomiot on määrä panna käytäntöön joulukuun 7 päivänä Herchell Islandissa, jossa tuomiotkin on langetettu.

Värvää amerikalaista pääomaa Saksaan

New York. — Hugo Stinneksen Saksassa olevien teollisuuslaitosten yleinen johtaja Alfred Pott, saapui tänne valtamerilaiva Albert Balinilla. Hänen matkansa tarkotuksena on saada yhdysvaltalaisia rahamiehiä sijoittamaan rahaa Stinneksen teollisuuslaitoksiin. Hän aikoo viipyä Yhdysvalloissa kuusi viikkoa.

Kommunistit ottavat osaa hallituksiin

Lontoo. — Berliinistä saapuneet tiedonannot kertovat, että Thyringissä ja Saksissa tulevat kommunistit astumaan kokoomushallitukseen porvarien kanssa. Uutisten mukaan näiden valtioiden päministerikaan ovat ryhtyneet neuvotteluihin yhteisen keski-Saksan valtioiden liiton muodostamisesta taistelussa fascismia vastaan ja näissä suunnitelmissa on jouduttu valmistelemaan yhteistä hallitusta kommunistien ja sosialistien kanssa. Kommunistien kerrotaan olevan jo mukana Thyringin hallituksessa ja Saksissa käytyjen neuvottelujen tuloksena ovat kommunistit jo suostuneet ottamaan vastaan työ- ja opetusministerin toimet.

Samalla kerrotaan, että kansleri Streseman on kehottanut mainittujen valtioiden päministerejä saapumaan Berliiniin neuvotteluihin.

Vatikaaniko tunnustamaan Neuvosto-Venäjän

Madrid. — Espanjan hallitus on saanut tietää, että Rooman Vatikaani tulee antamaan tunnustuksensa Venäjän neuvostohallitukselle. Neuvostohallitus on tehnyt katoliselle kirkolle useita myönnytyksiä Venäjällä. Georgetowin yliopiston «isä» Walsh on välittänyt Vatikaanin ja neuvostohallituksen välillä tapahtuneita neuvotteluja.

22,000 mainaria lakossa Pennsylvaniassa

Wilkesbarre, Pa. — Yli 22,000 mainaria on ryhtynyt lakkoon Hudson hiiliyhtiön kaivoksilla Luzerne ja Lackawanna kaunteissa sen jälkeen kun kaikki yritykset puhjenneiden sopimiseksi olivat rauenneet tyhjiin.

Maa järissyt Quebecissakin

Quebec. — Quebecilaiset heräsivät eräänä aamuna kovanpuoleiseen maanjäristykseen, joka muutamin paikoin kesti kahdesta aina viiteentoista sekuntiin. Quebecissa ei ole maanjäristysmittaria, mutta järistys oli siksi ankara, että sen saattoi hyvin tuntea ja maaseuduilta saapui huolestuneita telefoonikyselyjä järistyksen johdosta.

Yhtä ja toista Neuvosto-Venäjältä

Cinsteiniä odotetaan Venäjälle.

Moskova. — Tämän kuukauden lopulla odotetaan Cinsteinin saapuvan tänne.

Kultaa näytetty ulkomaiden diplomaateille

Moskova. — Diplomaattikunta on tarkastanut valtakunnanpankin kultatakeen.

Neuvostoruplan viralliset noteeraukset.

Moskova. — Tänään noteerattiin valtiopankin setelit 2,900 punta 2,700 ja dollari 590 miljoonksi neuvostoruplaksi.

Teollisuuslaitosten velka valtiopankille.

Elok. 1 p:nä nousi Venäjällä teollisuuslaitosten velka valtiopankille kaikkiaan 17,633,000 tshervonettiin, mikä tekee 90 prosenttia pankin kaikista uloslainauksista.

Turpa- ja sorkkatauti Ukrainassa.

Ukrainassa on hevosissa 6 prosenttia, eli noin 24,000 turpa- ja sorkkataudin saastuttamia ja sen vuoksi tapettavia. Erittäinkin Odessan ja Kijevin läänit ovat taudin saastattamat.

Krasin lomalle ulkomaille.

Moskova. — Ulkomaankaupan komissaari L. B. Krasin on matkustanut lomalle ulkomaille.

Miehitysherrat turvautuneet taas uhkavaatimukseen

Berlin. — Essenistä tiedotetaan, että ranskalais-belgialaiset miehitysupseerit ovat jättäneet rautatietyöläisille ultimaattumin, vaatien heidän joko palaamaan työhön heti tai elleivät he siihen suostu, niin siinä tapauksessa tullaan heidät karkottamaan miehitetyltä alueelta. Ultimaattumi koskee noin 50,000 miestä.

Ontarion mainarien riistäntä

Kaivostoyhtiöt jakavat taas voittoina huikeita summina.

Cobalt, Ont. — Pohjois-Ontarion kulta- ja hopeakaivosyhtiöt tulevat jakamaan osakkeilleen yli miljonan dollaria voittoa lokakuun ajalla. Dome kaivosyhtiön ilmotetaan tulevan jakamaan yhden dollarin jokaiselle osakkeelleen eli kaikkiaan 476,000 dollaria. Nipissing maksaa 30 senttiä osaketta kohden eli 360,000 dollaria; Hollinger maksaa yhden prosentin eli 246,000 dollaria ja Wright—Hargreaves kaksi ja puoli prosenttia eli 66,750 dollaria. Pohjois-Ontarion kulta- ja hopeakaivosyhtiöt ovat jakaneet tänä vuonna kaikkiaan 6,636,000 dollaria voittoina. Tästä summasta ovat kultakaivosyhtiöt jakaneet 4,760,000.

Elintarvemellakoita Slesiassa

Warsova. — Yhdeksän ihmistä sai surmansa ja neljätoista haavottui saksalaisessa Ylä Slesiassa sijaitsevassa Hindenburg nimisessä kaupungissa tapahtuneissa elintarvemellakoissa. Veriset yhteentörmäykset johtuivat siitä kun poliisit hyökkäsivät aseineen mielenosottajain joukkoon.

Nälkäinen kansa ottaa sieltä mistä saa

Berni. — Saksasta saapuu lakkaamatta tietoja siitä kuinka taloudellisessa ahdingossa olevat työläisjoukot tunkeutuvat maatiloille ja omin lupinsa ottavat mitä tarvitsevat henkensä pitimiksi. Muutamissa tapauksissa on saksalaisia työläisjoukkoja tunkeutunut Sveitsin rajan yli ja käyttäneet hyväkseen sveitsiläisten perunamaita, kunnes poliisit ovat ajaneet heidät takaisin rajan yli omaan valtakuntaansa.

Markkinahintoja

Käteisostohinnat Winnepegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No: 1 Northern,	$1.00 5/8
No: 2 Northern,	0.98 5/8
No: 3 Northern,	0.95 3/8
Kaurat:	
No: 2 C. W.,	0.44
No: 3 C. W.,	0.41
No: 1 extra feed,	0.41
Ohra:	
No: 3 C. W.,	0.52 7/8
No: 4 C. W.,	0.49 3/8
Pellava:	
No: 1 N. W. C.,	2.17 3/4
No: 2 C. W.,	2.13
No: 3 C. W.,	1.84
Ruis:	
No: 1 C. W.,	0.65 3/8
No: 2 C. W.,	0.65 3/8

Vangitsijat toimessaan Jaapanissa

Tokio. — Maanjäristyksen jälkeisinä päivinä tapahtuneita murhia ja rosvouksia tutkineet poliisit ovat toimittaneet 240 vangitsemista Tokiossa ja 200 Yokohamassa ja saaneet tunnustuksen kolmeltakymmeneltä vangitulta. Enemmistö vangituista on niiden vapaaehtoisten poliisijoukkojen jäseniä, joita poliisijoukkoja maanjäristystä seuranneen sekaannuksen aikana järjestettiin.

Poliisit hajottivat täällä suuren kulkueen, mikä marssi vakuutusyhtiöiden konttoreille tarkotuksella vaatia vakuutusyhtiöiden edustajilta lupausta vakuutuksien maksamisesta.

Elintarpeiden hinnat ovat kohonneet maanjäristyksen jälkeen 12 prosentilla, riisi ja jauhot ovat vähän halvempia.

Tämän vuotinen riisisato arvioidaan 291,000,000 busseliksi, joka on viimeisen kymmenen vuoden keskimääräistä satoa vähän parempi.

Puutavaraparoonit puhuvat miesten puutteesta

Ottawa. — Vakava puute metsämiehistä, jonka puutavaraparoonit ilmottavat olevan pahemman moneen vuoteen, on nykyään Ottawa laaksossa, missä arvioidaan tarvittavan noin kahdeksan tuhatta miestä tukki- ja paperipuuyhtiöiden kämppien miehittämiseksi. Vain kolmasosa alueen kämpillä tarvittavista miehistä on tähän mennessä saatu metsään ja muutamissa tapauksissa on kämppien rakentaminenkin täytynyt miesten vähyyden takia lykätä tuonnemmaksi.

Täkäläisen työnvälistysasioitsijan ilmotuksen mukaan työskentelee Ottawa laaksossa ja Soo linjalla metsätöissä keskimäärin 25,000 miestä joka talvi, josta määrästä hän sanoo tähän mennessä saadun vain puolet.

Metsämiehille maksetaan nykyään 40 dollarista 50 dollariin kuukaudelta ja ruoka, sen sijaan että viime talvena heille maksettiin vaan 26 dollarista 30 dollariin kuukaudelta.

Puutavaraparoonit haluavat epäilemättä tällä huudolla saada miehiä rientämään tuhansittain alueelle voidakseen suuren vara-armeijan avulla alentaa metsämiesten palkat dollariin päivä.

Ranskan kommunistit kokoontuvat

Pariisi. — Kommunistinen ammattiunioiden liitto, joka muodostettiin yleisen työväenliiton hajaantumisen jälkeen, tulee kokoontumaan ylimääräiseen kongressiin Bourgesissa marraskuun 12 päivänä. Kongressissa tullaan keskustelemaan ja päättämään taktiikkakysymyksistä, joista ei voitu päästä yksimielisyyteen heinäkuun 11 päivänä pidetyssä toimeenpanevan komitean istunnossa. Tärkeimpinä asioina tulee olemaan kysymys taistelusta imperialismia vastaan, fascismi ja sota, anti miltarismi, Saksan vallankumous, kansainvälinen solidaariteetti sekä ulkomaalaisten työläisten työskentely Ranskassa.

Mikäli kerrotaan, tulee liiton eräs siipi vastustamaan ehdottomasti valtiollista toimintaa kun taas toinen ryhmä vaatii nöyrää alistumista Moskovan kansainvälisen johtajiston määräyksiin.

Oluen hinta määrätty pidettäväksi alhaalla

Mynchen. — Baijerin sotilasdiktaattori tri von Kahr on antanut määräyksen panimotehtailijain liitolle oluen hintain korottamista vastaan. Julistuksessaan Kahr uhkaa asettaa hänen määräyksensä rikkojat ankaran rangaistuksen alaiseksi.

Suomi yrittää niskotella Neuvostohallitusta vastaan

Suomen ulkoasiain ministeri uskottelee, etteivät suomalaiset lahtarit olisi syyllisiä Karjalan komissionin venäläisten jäsenten murhaan.

Riika. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan Suomen ulkoasiain ministeri on lausunut ihmettelynsä neuvostohallituksen esittämän noottin johdosta, jossa vaaditaan hyvitystä Karjalan rajakomissionin venäläisten jäsenten murhain johdosta. Suomen ulkoministeri kieltää Suomen vastuunalaisuuden murhiin, väittäen, että murhan toimeenpanijat olivat Venäjän kansalaisia, vaikka neuvostohallitus on nimenomaan todistaneet, että murhaajat tulivat Suomen puolelta ja pakenivat taas rajan yli Suomeen.

Moskovan sanomalehdet vaativat, että on jo korkea aika neuvostohallituksen muuttaa kantaansa naapurimaihin nähden.

Nälkäkuolema uhkaa Labradorin asukkaita

Quebec. — «Me näännymme kuoliaaksi. Lähettäkää Jumalan pyhässä nimessä meille apua.» Tällainen sydäntäsärkevä avunpyynti on saapunut tänne Old Fort Bayn asukkailta Labradorista, lähes seitsemän sadan mailin päässä tästä kaupungista. Avunpyynti on lähtetetty erikoisen kirjeen kautta, joka oli osotettu Halifaxin meri- ja kalastusministerille, mutta joka nyt on alistettu Ottawan viranomaisten pohdittavaksi.

Avunpyyntikirjeessä huomautetaan, että nälänhätä on johtunut alkukesällä alueelle ajatuneista jäistä ja sitten myöhemmin jäiden mentyä oli kalansaalis niin huono, että talven varalle ja kaupantekoa varten ei kalaa ole saatu kokoon laisinkaan.

Turkkilaiset sotajoukot palanneet Konstantinopoliin

Konstantinopoli. — Turkkilaiset sotajoukot ovat palanneet Konstantinopoliin lähes neljä vuotta voimassa olleen kiellon perästä. Kaupungin väestö otti sotajoukot vastaan hurmaantuneen ilon ja suurien juhlallisuuksien keskellä. Konstantinopolin luovuttaminen turkkilaisille tapahtui liittomaiden kanssa äskettäin tehdyn sopimuksen nojalla.

Canadalaiset rakentamaan viljasäiliöitä Venäjälle

Moskova. — Kaakkois Venäjälle tullaan rakentamaan tuhat kahdeksan sataa vilja-elevaattoria. Useiden viljasäiliöiden rakennuttaminen on jätetty canadalaisille kontrahtoreille.

Canadan pääministeri puhunut

Lontoo. — Canadan pääministeri Mackenzie King on pitänyt puheen täällä koolla olevassa Englannin kuningaskunnan pääministerien konferenssissa. Pääministerin puhe kosketteli etupäässä Englannin kauppasuhteiden järjestämistä sekä ulkopolitiikkaa. Myöskin kertoili hän Canadan ja Yhdysvaltain kaupallisista suhteista. Puhuja ei maininnut mitään sellaisesta päivän tärkeästä asiasta kuin Ruhrin kysymys, pitäen luonnollisestikin selvollisuutenaan, jättää mielipiteiden lausuminen sellaisista asioista oikeille isännilleen, Englannin johtaville valtiomiehille.

Albertan nisusato arvioidaan 200 milj. busseliksi

Calgary, Alta. — George Lane, joka muutama viikko sitten arvioi Albertan tämän vuotisen nisusadon 150 miljoonaksi busseliksi aikana jolloin toiset arvioivat sen mahdollisesti jäävän alle 100 milj. busselin, arvioi nyt maakunnan nisusadon tulevan nousemaan 200 milj. busseliin jos hallituksen julkaisemat numerot tämän vuotisen nisukylvön eekkerimäärästä ovat oikeat. Lane sanoo olevansa vakuutettu, että Albertan farmareille jää vielä siemenvilja seuraavaa vuotta varten 200 milj. busselin yli. Muutamissa piireissä Strahomen ja Clunyn välillä ilmotetaan nisua tulevan yli 35 busselia eekkeriltä.

Kuusi surmaantunut kaivosräjähdyksessä

Washington. — Kuusi miestä on saanut surmansa kaivosräjähdyksessä Palisadessa, Colo., täkäläiseen hallituksen kaivostoimistoon saapuneen tiedon mukaan. Pelastusvaunu on lähetetty tapahtumapaikalle.

Amerikan työväenliiton konventioni

Kysymys työväenpuolueen perustamisesta.

Kahdessa päätöslauselmassa tehtiin täällä koolla olevalle American Federation of Laborin konventionille esitys Amerikan Työväenpuolueen perustamisesta.

Toisen päätöslauselmista esitti Minnesotan Työväenliiton puolesta sen presidentti E. G. Hall, ja toisten Amalgamated Ass'n. of Iron, Steel & Tin Workersin edustajat.

Esityksen perusteluissa tuomitaan vanhat poliittiset puolueet työväen vihollisien puolueiksi ja viitataan työläisten ja farmarien liikkeen menestykseen Minnesotan valtiossa, jossa on valittu molemmat Yhdysvaltain senaattorit, tri Henry Shipstead ja Magnus Johnson. Päätöslauselmissa esitetään sellaisia muutoksia A. F. of L:n perustuslakeihin, että esteet työläisten ja maanviljelijäin puolueen perustamiselle poistuisivat.

Kuten tiedetään on Gompers ilmaissut vastustavansa Työväenpuolueen perustamista ja vaatii edelleen jatkettavan sitä politiikkaa, että järjestynyt työväki kannattaa «työväen ystävällisten miesten» valitsemista, kuuluvatpa he mihin poliittisiin puolueisiin hyvänsä A. F. of L:n toimeenpaneva komitea niinikään kannattaa Gompersin politiikkaa ja uskotaan Työväenpuolueen perustamista vaativien päätöslauselmien näin ollen tulevan kumotuksi suurella äänten enemmistöllä tällä kertaa.

Seattlen Keskusneuvostolta riistetään lupakirja.

Gompers ilmoitti konventionille, että toimeenpaneva komitea on päättänyt kudlettaa Seattlen Keskusneuvoston lupakirjan ja erottaa sen pääjärjestöstä, ellei mainittu Keskusneuvosto 30 päivän sisällä päätä noudattaa A. F. of L:n sääntöjä ja toimeenpanevan komitean määräyksiä.

Kuten aikaisemmin olemme kertoneet, aikoo Gompers riistää Seattlen Keskusneuvostolta lupakirjan sen takia, että se kannattaa neuvosto-Venäjän tunnustamista, jota Gompers katkerasti vihaa.

Washingtonin Työväenliiton toimesta on esitetty konventionille päätöslauselma lapsityön ehkäisemiseksi koskevaa lainlaadintaa. Gompers ilmoitti ennen Washingtonista lähtöään neuvotelleensa asiasta presidentti Coolidgen kanssa, joka oli luvannut ryhtyä toimenpiteisiin tällaisen lainlaadinnan aikaansaamiseksi ja käskenyt Gompersin siitä ilmoittamaan konventionille.

Hirmumyrskyn tuhot Itä-Canadassa

Halifax. — Viimeisten tietojen mukaan hävitti viime viikolla riehunut hirmumyrsky Antigonish, Pictou ja Colchester kaunteissa kaikkiaan sata maantiesiltaa, joiden yhteen laskettu arvo nousee yli sadan tuhannen dollarin.

VAPAUS
Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; haluaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Opistoista sotakouluja

Kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän liittolainen militarismi ajaa tarkotusperiään monella eri tavalla. Niinpä Londonista, Ontariosta kerrotaan, että tunnetussa Western yliopistossa on otettu käytäntöön sotilasharjotus, johon oppilaiden on otettava osaa opiskelunsa ensimäisenä kahtena vuotena. Asiaa koskevassa yliopiston asetuksessa on kyllä kohta, jonka mukaan niiden oppilaiden, jotka omantuntonsa perusteella vastustavat sotapalvelusta, ei tarvitse käydä harjotuksissa, mutta niiden on kuitenkin käytävä sotilasluennoilla ja niille annetaan siitä Canadan miliisin luutnantin todistus.

Westernin yliopiston tapaus on sangen kuvaava. Kun pakollinen sotapalvelus ei ole ottanut menestyäkseen yleisenä sääntönä, on yliopiston sotilasmielinen johto ryhtynyt toteuttamaan sitä varsinaisen hallituslaitoksen ulkopuolella. Yleisillä varoilla ylläpidettävä koululaitos on ilman muuta muutettu sotakouluksi, jossa vakituisen ohjelman perusteella kasvatetaan upseereita Canadan ja Britannian armeijaan. Canadaa on aina silloin tällöin yritetty kuvata sotaa vihaavaksi maaksi, mutta Western yliopiston esimerkki toteaa, että militaristiset voimat ovat täällä voimakkaammassa toiminnassa kuin mitä päältä päin saatetaan havaitakaan.

Kun muistamme, että Western yliopisto saa vakituista avustusta myöskin hallitukselta, niin joutuvat hallituksen suhteet opiston uuden ohjelman kanssa omituiseen asemaan. Näistä suhteista ei välttämättömästi tarvitse odottaa sensatsionipaljastuksia. Riittää jo kun toteamme sen myötämielisyyden, millä hallitusvirkailijat ja koko porvarillinen maailma katselee militarismin rohkeita askeleita Canadassa.

Verta janoova maa

Muistamme, että maailman sodan aikana oli Ranska ensimäisiä julistamassa tuomiota sotavarusteluille ja militarismille, jolle piti annettaman lopullinen isku Saksan keisarismin kukistamisella. Mutta ajattelevissa piireissä saatettiin jo silloin vainuta ja jopa selvästi nähdäkin ranskalaisten politiikkojen agitatsionin ontous ja katalous. Nyt seisoo Ranska sodanaikaisen Ranskan kataluuden suurimpana todistajana.

Tämä maa on sodan jälkeiset vuodet uhrannut koko energiansa sotavarustelujen laajentamiseen. Sen militarismi henkensä ja käytännöllisten toimiensa puolesta saattaa jo saksalaistenkin militarismin varjoon. Hallituksen sotilasviranomaisten suunnitelmien mukaan tullaan Ranskan 660,000 miestä käsittävä armeija järjestämään uudelle kannalle, äskeisen sodan antamien opetusten perusteella. Varsinkin ilmailuun kiinnitetään entistä suurempi huomio. Myrkkykaasujen levittämisessä on lentokoneiden olevinaisuus tunnettu. Ranska on kaikessa hiljaisuudessa luonut itselleen voimakkaamman ilmalaivaston kuin mikään maa. Sen ilmavoimat tulevat käsittämään 132 taisteluskaaderia, 75 tähystelyeskaaderia, ja 34 tilapäiseskaaderia. Näitä lentokoneita käyttämään tarvitaan 33,000 lentäjää.

Yksistään hallituksen laivastomenoarvio käsittää 1,000,000,000 frangia. Ranskan laivastosta ei olekaan tähän saakka paljon puhuttu, mutta nyt aikoo Ranska turvata asemansa myös merellä. Ensi töiksi tullaan rakentamaan neljä uutta 2,400 tonnin vedenalaista venettä. Nämä neljä maan suurinta vedenalaista tulevat maksamaan 300,000,000 frangia. Siihen löytyy kyllä rahoja, vaikka äskeisen sodan synnyttämät raajarikot, leset ja orvot ovat nälissään. Lisäksi tullaan rakentamaan kolmekymmentä 1,000 tonnin vedenalaista venettä ja kunkin laivan rakentaminen nielee 15,000,000 frangia. Tässä ei ole vielä kylliksi. Pienempiä vedenalaisia tullaan rakentamaan vielä niin ettei kukaan määrän tietänee. Entisestään on ranskalaisilla käytettävänään 50 vedenalaista.

Onko siis ihme, ettei Ranskan vakuutteluja «rauhanpyrkimyksistään» oteta täydestä. Minkälainen on sitten Saksasta käsin uhkaava vaara, jota vastaan Ranska muka itseään turvaa? Saksan armeija tällä kertaa käsittää vain 100,000 miestä. Kaikin, mitä siihen kuuluu on edes poliisijoukkoja. Saksan entiset liittolaiset ovat samanlaisessa asemassa. Itävallassa on armeijaa tuskin nimeksikään.

Ranska on nähnyt ajan tulleen, jolloin sillä on tilaisuus pyrkiä määräävään asemaan maailman valtojen joukossa. Ranska haluaa katsoa sen, että se ei joudu tässä sodassa huonommalle puolelle. Ranskan sotaministeri onkin sanonut: «Ranska on väsynyt olemaan taistelukenttänä.» Tämä merkitsee sitä, että Ranska haluaa olla sinä maana, joka antaa ensimäisen iskun ja joka ryntää «vihollisen» alueelle.

Ranskan työväki on katsonut mykkänä tätä varustelua. Kansa on äskeisen sodan iskuista niin herpaantuneena, että se ei kykene luomaan katsettaan eteenpäin. Joissakin kytee vielä «isänmaallisuuden» tunne ja se vaatii varustautumaan uusien sotien varalle. Mutta hiljalleen aukenevat silmät ja kun uudet sotatorvet alkavat soida, niin ehkä silloin Ranskan työväki herää todellisuuteen, että kansa havaitsee isänmaallisuuden johtavan vain kuolemaan.

Salaisen diplomatian töitä

Kreikan ja Italian välinen selkkaus on nyt saatu virallisesti ratkaistuksi, kun Italia on suostunut poistamaan sotajoukkonsa Korfusta sillä ehdolla, että se saa hyvitystä 50,000,000 kultaliiraa. Tämä sopimus kätkee kuitenkin itseensä tekijöitä, jotka eivät anna mitään takeita uusien rettelöiden puhkeamisesta. Liittomaiden lähettiläät yhteisessä konferenssissaan antoivat määräyksen sen 50,000,000 takavarikoimisesta ja Italialle luovuttamisesta hyvityksiksi. Millä perusteella imperialistien lähettiläät päättivät tuon kaappauksen toimittaa ja hyvittää Mussolinin hallitusta niin suurella summalla? Se tiedetään vain imperialististen valtain diplomaattien salaisimmissa sokkeloissa. Kansainvälisissä avustustoimissa huomatuksi ollut tri Nansen vaati tästä selostusta, mutta hänen vaatimuksensa syrjäytettiin muka asiaan kuulumattomana. Ja kuitenkin lähettiläät ovat tehneet päätöksensä määrättyä tarkotusperää silmällä pitäen, jossa ei suinkaan ole ollut lopullisena tekijänä vain Italian agenttien murhain hyvittäminen. Mussolinin kerrotaan luovuttaneen kyseessä olevasta summasta 10,000,000 liiraa armenialaiseen ja kreikkalaiseen pakolaisrahastoon, muka osotukseksi Italian suurista Korfussa toimeenpanemansa verilöylyn johdosta. Koko imperialistinen diplomaattikoneisto on nyt koettanut peitellen ja omia salaisia tarkotusperiään ajaen paikata Korfun törkeän näytöksen, mutta tällaiset ratkaisut parhaimmassakin tapauksessa kätkevät itsessään vaan uusia kansainvälisten selkkausten aiheita.

Uusi kirja

Kirjamarkkinoille on juuri asetettu Wm. Z. Fosterin kirjoittama teos, «Amerikan työväenliikkeen vararikko». Kirjan omituinen nimi johtuu siitä, että siinä käsitellään pääasiassa kielteisiä seikkoja työväenliikkeen yleisestä kehityksestä ja tilasta tässä maassa. Alussa siinä todetaan kuinka paljon tämän maan työväenliike yleensä on jälessä muiden samalla kapitalistisen kehityksen asteella olevien maiden työväenliikkeistä ja paljastetaan amerikalaisten työläisten todellinen avuttomuus sikäli kuin omien itsensä puolustaminen luokkajärjestöjen kautta on kysymyksessä. Tämä asia on nyt yleensäkin tunnettu, mutta on siitä huolimatta hämmästyttävä nähdä tässä suhteessa kaikki heikkoudet niin koottuina ja asetettuna hyvään järjestykseen. Toiselta puolen juuri täten saa oikean käsityksen todellisesta asemasta tässä maassa ja sen kautta voi päästä ymmärtämään velvollisuuksiamme koko laajuudessaan.

Sen jälkeen lähdetään tämän vararikkoon tilanteen syihin. Osoitetaan, ettei tämä surullinen tilanne johdu ulkomaalaisten työläisten vaikutuksesta eikä liiallisista vapaista mahdollisuuksista, mitä muka pitäisi amerikalaisella työläisellä olevan. Kun on selvitetty lähemmin nämä väitteitä, osotetaan työväenliikkeen vararikkoisen tilanteen todellinen syyn olevan hajoittavassa ja kilpailevassa unionismissa. Sangen perusteellisesti osoitetaan kuinka kilpailevien järjestöjen perustamisyritykset ja taistelu näissä on myrkyttänyt jo vuosikymmenien ajan koko amerikalaisen työväenliikkeen elinjuuria. Se on itse hävittänyt itsensä. Eikä siinä kaikki. Kirjassa sanotaan:

«Kilpailevan unionismin pessimismin myrkyttämänä vanhoihin järjestöihin nähden ja kertakaikkiaan ilman mitään rakentavaa ohjelmaa, mikä olisi niihin soveltunut, seisoivat militantit ammattiunioissa joutilaina vuosia, kun taas taantumukselliset voimat linnoittivat asemansa ja lujittivat otteensa tilanteesta. Duaalistisen käsityksensä takia militantit tosiasiallisesti pakenivat taisteluareenalta ja jättivät sen vastaanpanematta vihollistensa valtaan. Jos amerikalainen työväenliike on nyt ankarasti ja lujasti typerän ja rappeutuneen byrokratian kourissa täysin edistyskyvyttömänä, on kilpaileva unionismi vastuksensa rappeutumiseen kautta pääasiallisesti siihen syypää.»

Seikkaperäisesti siinä selitetään kilpailevan unionismin liikkeen historiaa eri järjestöineen. Siltä kannalta kirja on myöskin tärkeä historiallinen teos maan työväenliikkeen vaiheista.

Sen lopuksi kirja selittää perinpohjin uuden taktiikan, Ammattiunioiden Valistusliiton synnyn, sen perusteet ja tarkoitukset. Osottaa tien miten päästään vanhasta utopismista uuteen realistiseen toimintaan tässä maassa.

Sanalla sanoen kirja on opettava ja sangen välttämätön jokaiselle puolueen jäsenelle. Hyvä on muidenkin lukea se. — Eteenpäin.

— Australian velan lasketaan nousevan 700 dollariin jokaista asukasta kohti ja sitten tehdään lakkaamatta. Australia samoin kuin Canadakin saivat tämän hirvittävän velkataakan niskoilleen maailmansodassa, johon nämä maat Englannin taholta vedettiin. Canadan kansallisvelat eivät tosin vielä nouse kuin 350 dollariin henkeä kohti, mutta porvarihallitukset pitävät huolen, että velkataakka tulee yhä vaan lisääntymään.

Vilkaisuja

Yrjö Mäkelin

«Päästäkää ihminen oikeuksiinsa — päästäkää pian, ettei hänen tarvitsisi väkivaltaisesti ryhtyä katkomaan kahleitaan... Onko ihmisellä moraalista oikeutta jättää elämänsä ehdoin tahdoin? Täytyy olla. Mutta korkeasti oikeutetuksi saattaa tämä teko muodostua vasta siinä tapauksessa, että ihmisen todellista syvää iloa ja yhtä valtavaa tuskaa tuntien on päässyt kypsyyden tilaan, jossa voidaan sanoa: se on täytetty.»

Yrjö Mäkelin 13.12.1922.

Ken tuntenut on ilon
ja tuskan valtavan,
hän kypsä kuolon helmaan,
hän valmis hautahan. —
Tää oma ennustukses,
ja oraakkelisuus
jo ennen haudan rauhaa
näin kohtalosi huus.

Ja totisinta tottas
sa haastoit haltioin,
kun kysymykses täyttyi
ja valmiina sä noin.
Kun taiston hurman tunsit
sa luokkas kanssa, kun
sen kera alhoist astuit
sa kautta kamppailun.

Ja joka askeleella
sua kiehtoi aika uus
ja aavistuksen onni
sun elos ihanuus.
Mut' joka askeleella
myös vanhan ruoskan löi
ja raiskasi sua raakuus
ja riiston kyyt sua söi.

Kun ihmispedot hiilsi
sua koston hiilustoin
ja kaiken maisen vaivan
ne sääsi sulle noin.
Vain siksi, että sieluus
suur soilui aurinko
ja että sulle kallein
ain luokkas kohtalo.

Vain siksi, ettet koskaan
Kuin raukka nöyrtynyt
ja suudellen et ruoskaas
maan tomuun köyrtynyt,
vaan luokkas kanssa aina
sa nostit pystyyn pään,
vaikk okaruusu viilsi
sua sielus sisimpään,
ja taistelit ja seisoit,
sun kunnes mittas täys
ja kidutus ja piina
sun viime hermos jäys.

Mut paarien kun luona
nyt nyyhkii luokka työn,
ei toivoton sen tunto,
ei kauhussa se yön.
Sun suuri uskos johtaa
sit' eelleen taisteluun,
ja uhrikuolos taika
näin täyttää tekos muun:
se vihan liekin syttää
ja sapen samentaa,
ja voiton voiman siitä
työs jatkajat niin saa!

K. K.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Kupletti eli kuplettilaulu johtuu ranskalaisesta sanasta «couplet» pari, ja tarkotti se alunpitäen soolotanssijaparin liikkeitä ja niihin kuuluvia laulusäkeistöjä, joita esitettiin koko tanssijapiirin yhteisliikkeiden ja säkeistöjen lomissa. Kupletti nimitys siirtyi sitten rondomuotoisten soitinsävellysten vaihteleville välisikermille, mutta nykyään kupletti tarkottaa leikillisiä lauluja, joskin kuplettilauluun pitäisi varsinaisesti sisältyä jotakin kaksimielisyyden vivahdusta ja tarkotusta.

* * *

— Kuun pinta-alan lasketaan olevan noin neljä kertaa niin suuren kuin Europan pinta-alan.

* * *

— Kiinan postitoimiston julkaiseman tiedonannon mukaan on Kiinan asukasluku nykyään 436,994,953. Tiedonannossa sanotaan, että näihin numeroihin ei sisälly Mongolian, Fengtien'in ja Thibe'n piirien asukasluku, sillä näiden piirien asukasluku ei ole vielä saatavissa.

* * *

— Tiedemiehet ovat jonkun verran erimieltä minkä vuoksi ihminen kyllin voimakkaan sähkövirran kanssa kosketuksiin jouduttuaan menettää henkensä. Yleisenä teorina kuitenkin on, että sähkövirta ihmisruumiiseen jouduttuaan järkyttää heti sydämen toiminnan ja myöskin kaikki muut elimet järkkyyntyvät sähkövirran vaikutuksesta niin, että ne lakkaavat toiminnasta. Kuoleman tapauksessa elimistö järkkyyntyy niin pahoin, ettei se voi enään alkaa luonnollista toimintaansa.

Sikäli kun sähkötuolissa telottamisesta ja muista sähköiskuista johtuvista kuoleman tapauksista on kysymys, ovat tiedemiehet yleensä sitä mieltä, että sähköstä kuoleminen on tuskaton, sillä ihminen heti sähkövirran kosketuksiin jouduttuaan menettää tajuntansa. Tapahtuu kyllä usein, että sähkötuolissa oleva sähkötäräyksen saatuaan äännähtää, joko voihkasee tai päästää muunlaisen tuskan äännähdyksen, mutta tämä ei johdu niinkään mistään kivusta kuin siitä, että kuoleman alaiseksi joutunut on joko pelosta tai edelläkäyvästä jännityksestä varustunut parahtamaan heti kun hän tuntee ruumiinsa joutuneen sähkövirran kosketukseen. Siinäkin tapauksessa, että ruumis sähkötuolissa saattaa vielä näyttää elonmerkkejä, on ihminen kuitenkin jo asiallisesti kuollut, sillä hän on menettänyt tajuntansa heti ensimäisestä sähköiskusta.

* * *

— Vancouverin kaupunki korporeerattiin vuonna 1886, mutta neljä kuukautta myöhemmin sen tuli hävitti perustuksiaan myöten. Kaupunki rakennettiin kuitenkin heti entistä ehommaksi ja on se tärkeänä satamakaupunkina noussut nopeasti. Jo vuonna 1901 nousi Vancouverin asukasluku 27,010, ja jo vuonna 1906 oli se noussut 45,000. Vuoden 1921 väenlaskun mukaan oli kaupungin väkiluku 125,000 ja laitakaupunkeineen 220,000.

Vuoteen 1885 saakka, jolloin Canadian Pacific rautatie rakennettiin sinne, oli Vancouver vielä metsän peitossa.

Kuningas saa paikan

Balkanin niemimaan pieni, kuvankaunis Albanian valtio on joutunut kiusalliseen tilanteeseen. Maa on ilman kuningasta ja kun sillä ei ole ketään laillista kruununperillistä, ei hallituksella ole ollut muuta keinoa kuin turvautua aivan tavalliseen sanomalehti-ilmotukseen otsakkeella «Palvelukseen halutaan». The London Evening Newsin eräässä viimeisimmässä numerossa on näet albanialaisten ilmoitus, joka sisällöltään on jokseenkin näin kuuluva: «Kuningasta haetaan, englantilaisella maalaislordilla on etusija.»

Hallitusta hoitaa nykyään neljä henkeä ja kuninkaiksi pyrkijöiden on osoitettava hakemuksensa Albanian hallitukselle.

Siltä varalta, että joku suomalainenkin politiikko haluaisi hakea tätä avointa virkaa, voimme ilmoittaa, että Albaniassa on 900,000 asukasta, joista suurin osa harjoittaa maanviljelystä, ja myöskin tulevalta kuninkaalta vaaditaan ennenkaikkea innostusta tähän ammattiin. Englantilaiset arvelevat kuitenkin itsellään olevan suurimmat mahdollisuudet. Eräs Englantilainen, joka kauan on asunut pienessä pääkaupungissa Durzzossa, on sanonut: «Englantilaiset ovat hyvin suosittuja Albaniassa ja täällä herättäisi varmaankin suurta ihastusta, jos joku englantilainen ilmottaisi haluavansa kruunua.»

Uusia kysymyksiä

— Mikä on kaikkien suurin kuumuus ja mitenkä se saadaan?

— Mikä on suurin intiaanialue Canadassa?

— Kuka rokottamisen on keksinyt?

— Koska ja kuka on keksinyt höyrylapion?

— Koska Hudson Bay yhtiö on perustettu?

Suomalainen tohtori Amy A. Kaukonen

joka oli Fairportin, Ohio, pormestari ja saavutti kuuluisuutta siitä, että hän oli ensimäinen naispormestari Ohiossa, on nyt eronnut toimestansa taisteltuaan ankaraa taistelua 19 kuukautta salakapakoitsijoita vastaan. Hän painoi kannen lujasti kiinni ja voitti salakapakoitsijat ratkaisevasti ja sitte erosi.

Joukkokokouksessa hänen kaupunkilaisensa julisti, että hän oli paras pormestari kuin on ollut vuosiin, ja kuitenkin kaikki hänen edellänsä olleet olivat miespuolisia henkilöitä.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

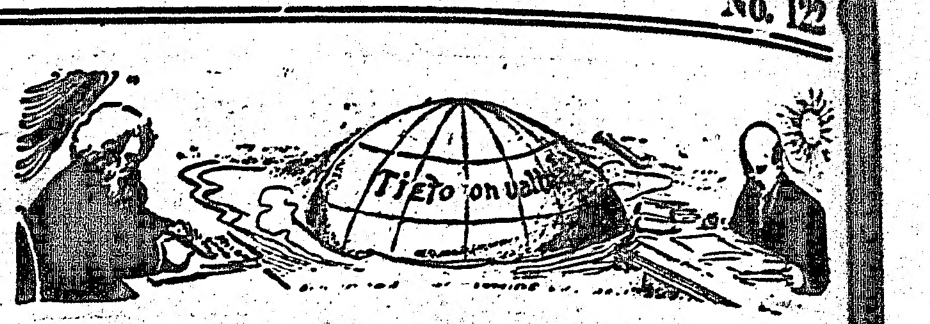

Lisä-arvo

Päästyään selville siitä, että taloudellinen perusta on se pohja, jolle poliittinen järjestelmä rakentuu, kiinnitti Marx yhä enemmän huomiota tämän taloudellisen rakenteen tutkimiseen. Marxin pääteos «Pääoma» on pyhitetty nykyisen s.o. kapitalistisen yhteiskunnan taloudellisen rakenteen tutkimiselle. Klassillinen taloustiede ennen Marxia oli kehittynyt Englannissa, kaikkein kehittyneimmässä kapitalistisessa maassa. Adam Smith ja David Ricardo olivat tutkiessaan taloudellista rakennetta panneet alun arvon työhön perustumisen teorialle.. Marx jatkoi sitten heidän työtään.

Hän perusteli tarkalleen sekä kehitti johdonmukaisesti tätä teoriaa. Hän osoitti, että jokaisen tavaran arvon määrää se yhteiskunnallisesti välttämätön työaika, joka kuluu sen tuottamiseen.

Siinä missä porvarilliset taloustieteilijät näkivät esineiden välisiä suhteita (tavaran vaihtoa tavaraan) siinä paljasti Marx ihmisten väliset suhteet. Tavaranvaihto ilmaisee yhteyttä eri tuottajain kesken markkinoiden välityksellä. Raha osoittaa, että tämä yhteys käy yhä kiinteämmäksi, yhdistää eroittamattomasti eri tuottajien taloudellisen elämän yhdeksi kokonaisuudeksi. Kapitaali merkitsee tämän yhteyden jatkuvaa kehitystä: ihmisen työvoima tulee tavaraksi. Palkkatyöläinen myy työvoimansa maan, tehtaiden, työvälineiden omistajalle. Osan työpäivästään käyttää hän peittääkseen oman ja perheensä elinkustannukset (työpalkka) mutta jälelle jääneen osan työpäivästään tekee hän työtä ilmaiseksi, luoden lisä-arvoa kapitalistille sekä ollen voiton ja rikkauden lähteenä kapitalistiluokalle.

Ihminen

Ihminen ei ole ollut tyytyväinen uskonnollisten kuvitelmien antamiin vastauksiin alkuperästään. Ihminen kaipasi totuutta. Sitä eivät uskonnolliset tarut voineet hänelle antaa. Hänen oli etsittävä sitä toiselta suunnalta. Etsinnässä oli käytettävä toisia menettelytapoja. Totuuden kaipuu synnytti tieteellisen ajattelun ja työn.

Kun ruotsalaisen tutkijan Linnen teos «Luonnon järjestelmä» (v. 1735) ilmestyi, järkytti se suuressa määrin sen aikakauden katsantokantoja. Teoksessaan asetti Linne ihmiset kuuluvaksi nisäkkäiden joukkoon, vieläpä yhdistäen hänet apinain kanssa kädellisten lahkoon. Vaikkakin tämä Linnen ajatus erosikin suuresti senaikaisesta käsityksestä, ei se kuitenkaan ollut aivan vapaa yliluonnollisesta väritiksestä. Että ihminen oli jumalan luoma, tämä ajatus se oli myöskin Linnen «Luonnon järjestelmän» päähdin. Mutta puutteellisuudestaan huolimatta, antoi «Luonnon järjestelmä» sysäyksen uudelle maailmankatsomukselle; se oli johtotähtenä seuraaville totuuden etsijöille.

19:nnen vuosisadan alkupuolella herättivät ansaittua huomiota ne kivettyneiden eläinten jäännökset, joita kaivauksien kautta nousi päivänvaloon. Mutta siitä, mitä nämä kivettymät oikeastaan olivat, antoi vasta ranskalainen Cuvier (v. 1812) totuuden mukaisen selityksen. Cuvier todisti, että maapallon historian eri aikakausina on ollut eri eläinmuodot maapalloa asustamassa ja että nämä kivettyneet jäännökset olivat muinaisten aikakausien eläinkuntien edustajia. Mutta nyt kun on ratkaistava kaikkien eläin lajien alkuperä (tähän luettuna myöskin ihminen), kävi Cuvierin aivan samalla tavalla kuin hänen ruotsalaiselle edeltäjälleen. Cuvier esitti otaksuman, jonka mukaan maapallolla oli tapahtunut suuria mullistuksia, jotka saivat aikaan kaiken elämän häviämisen, mutta myöskin elämän uudelleen syntymisen, luomisen kautta, sen *uudessa* ilmenemismuodossaan. Luonnonmullistusteoriallaan ja luomisuskollaan koetti Cuvier todistaa elävien olennoiden alkuperän johtuneen jumalan tahdosta.

Tämäkään selitystapa ei voinut tyydyttää syvemmin ajattelevia tutkijoita. Niinpä toinen ranskalainen filosofi Jean Lamarck koetti ensi kerran (v. 1809) teoksessaan «Eläintieteen filosofia», perustella muodonmuutosoppia, *eläin lajien* muuntelevaisuudesta, tai toisin sanoen: hän laski perustuksen polveutumisopille. «Tässä teoksessa esitti Lamarck ensi kerran — tuota vallitsevaa lajien muuttumattomuus dogmia vastaan sen oikean ajatuksen, että elimellinen «laji» on teennäinen ajatusyleistelmä, vain suhteellisen arvon omaava käsitemuodoste samoin kuin laajempia ryhmiä tarkottavat käsitemuodosteet: suku, heimo, lahko ja luokka. Hän väitti edelleen, että kaikki lajit ovat muuttuvaisia ja sangen pitkien ajanjaksojen kuluessa muuntumisen kautta syntyneet vanhemmista lajeista. Yleiset kantamuodot, joista ne polveutuvat, olivat alkuaan aivan yksinkertaisia alempia elimistöjä: ensimäiset ja vanhimmat muodostuivat alkusynnyn kautta elimettömästä luonnosta. Samalla kun perusmuoto periytymisen vaikutuksesta pysyy, muuttuvat toiselta puolen lajit mukautumisen, elimien tottumisen ja harjaantumisen vaikutuksesta vähitellen. Myöskin meidän inhimillinen elimistömme on samalla luonnollisella tavalla muuntumisen kautta syntynyt eräistä apinan kaltaisista nisäkkäistä.» (Haekel.)

Mutta se, miten tämä muuntuminen tapahtui, jäi Lamarckilta huomaamatta. Tämän keksi vasta englantilainen Charles Darvin.

Kun Darvinin teos «Lajien synty» (v. 1859) ilmestyi, sai se suunnatonta huomiota osakseen yli koko sivistyneen maailman. Ja mitä sitten sisältää tämä teos? Ja mikä on siinä se erilaisuus, joka sai aikaan suuremman kiintymyksen osakseen kuin esim. Lamarckin «Eläintieteen filosofia»? Lyhyesti vastattuna: olemisen taistelu ja valinta-ajatus.

Mitä on olemisen taistelu? Siihen vastaa Darvin:

«Olemassaolo-taistelu on välttämätön seuraus kaikkien eloliisten olentojen suuresta lisääntymistaipumuksesta. Jokaisen olennon, joka luonnollisena elinaikanaan tuottaa useita munia tai siemeniä, täytyy joutua kärsimään hävitystä jonakin ikäkautenaan, jonakin vuoden aikana, taikkapa satunnaisesti jonakin vuonna, muuten sen lukumäärä karttuisi geometrisena sarjana tapahtuvan lisääntymisen johdosta nopeasti niin suunnattoman suureksi, ettei mikään alue voisi elättää sen jälkeläisiä. Kun näin syntyy useampia yksilöitä, kuin voi jäädä elämään, on tästä aina seurauksena taistelu olemassaolosta joko kahden samaan lajiin kuuluvan yksilön, eri lajeihin kuuluvien yksilöiden tai yksilön ja ulkonaisten olosuhteiden välillä. (Charles Darvin: «Lajien synty».)

Siinä taistelussa, jota tultiin käymään yksilöiden kesken, tai eri lajien kesken, voittivat aina ne yksilöt tai lajit, jotka olivat voimakkaimpia, heikoimpien joutuessa kuolemaan. Siten ne, jotka jäivät elämään, muodostivat alun uudelle lajille, joka samanlaisen taistelun kautta pitkien aikakausien kuluessa muodostui lajiksi, jonka yksilöt erosivat edesmenneistä esiisistään niin ruumiillisen muodon kuin henkisten lahjojensa puolesta. Tätä onnellista tilannetta, joka ympäröi toisia yksilöitä, tai lajeja, joka sai aikaan näiden edelleen säilymisen, nimittää Darvin luonnolliseksi valinnaksi. Lajien synty luonnollisen valinnan kautta, olemassaolon taistelussa, kas siinä oli ratkaisu tuolle kysymysten kysymykselle: ihmisen olemuksesta ja alkuperästä.

Darvinin teoria laski perustuksen varsinaiselle darvinismille.

Darvinismia nimittävät ulkonollisten ihmissyntytarujen kannattajat «apina-opiksi». Tällä nimityksellä tahdotaan tehdä pilkkaa nykyaikaisesta tieteestä, joka ei voi tunnustaa ihmisen alkuperälle mitään yliluonnollisuutta löytyväksi. Mutta asia on nyt kuitenkin sillä tavalla, että ihmisen polveutuminen apinakaltaisista nisäkkäistä, niinkuin jo Lamarck sen esitti, on ainoa tieteellinen selitystapa ihmisen alkuperälle. Tämän todisti jo Huxley (1863) vertailevan anatomian, sikiöhistorian ja muinaiseläintutkimuksen avulla oikeaksi.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Joulurahat Suomeen!

Järjestöt ja yksityishenkilöt, jos aijotte lähettää Suomeen, joko sukulaisillenne, tuttavillenne taikka vankiloissa viruville tovereillenne avustusrahoja jouluksi, niin tehkää lähetyksenne oman liikkeenne, Vapauden kautta.

Kurssi Smk. 35:- C:dan dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Port Arthurissa ottaa rahalähetyksiä vastaan Vapauden sivukonttori, Torontossa A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Cobaltissa, 121 Secord St., sikäläisen osaston takuulla, Rauha Gronberg.

Kaikki kirjevaihdolla tehtävät rahavälitykset on lähetettävä Vapauden pääkonttorin kautta.

Laivapilettejä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tiedustelkaa pilettiasioita.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

JOULUKORTTIMALLIT

Vapauden joulukorttimallit lähetettiin asiamiehille jo viime viikolla. Asiamiesten on nyt heti alettava ottamaan tilauksia ja lähetettävä ne tulemaan nopeasti Vapauden konttoriin. Ensimäinen painos korteista otetaan t.k. lopussa, ja sitten seuraavasta marraskuun lopussa. Siis jokainen, joka haluaa saada korttinsa ajoissa valmiiksi, lähettäköön tilauksensa viipymättä. Jos nyt heti lähetätte tilauksenne, valmistuvat kortit niin että niitä ehtii hyvästi lähettämään m.m. Suomeen.

Jos joku asiamies ei ole saanut korttimalleja, lähetetään ne hänelle heti kunhan on Vapauteen ilmottanut niitä haluavansa.

Lähetämme myöskin metsäkämpille korttimalleja kaikille jotka niitä pyytävät.

Sellaisten, jotka eivät ole asiamiehiä, on lähetettävä raha tilauksiensa mukana.

Kaikkiin kortteihin annetaan tänä vuonna kirjekotelot ilmaiseksi. Tämän voivat asiamiehet ja tilaajat ottaa erikoisesti huomioonsa.

PUNIKIN LEVITYSKILPAILU

Kuten Vapaudessa on jo ennemmin selostettu on tämä kuukausi Punikin levityskuukausi. Siksipä Vapauden asiamiesten on pantava erikoista painoa Punikin levitämiselle. Tilaukset voi lähettää suoraan Työmiehen konttoriin, määräyksellä että niistä on annettava hyvitys Vapauden liikkeelle.

Tov. LEVITYSOSASTO, Box 69, Sudbury, Ont.

Timminsin uutisia

Tämä kultakylä on saanut tämän kesän ja syksyn aikana hyvin huonon leiman tuosta juopottelusta, kun vanhasta maasta tulleet alle 20 vuotiaat toverimmekin esiintyvät päihtyneinä. Eikö se Suomen epäonnistunut vallankumousyritys jättänyt mitään inhoa riistäjäluokkaa ja sen katkeria myrkkyjä kohtaan. Ikävän vaikutuksen teki sekin räky, kun A. T. Hill puheensa loputtua pyysi nuoriso-osastolaisia keskustelemaan nuorisotoiminnan elvyttämisestä, niin joukossa oli muutamia, jotka hoiperrellen astelivat kuulemaan asiaa, josta hän heille lennokkaasti puhui. Kuulkaahan! Elämän ihanteet eivät asu alkoholilla turmellun ruumiissa, eikä työväenliike teille koskaan selkene noissa, saatanallisissa koiratorppien luolissa, vaan sydämenne mustuu siellä yhäti mustaakin mustemmaksi. Te ette ehdi edes tätä Vapaus lehteä lukemaan, jonka sisällön nykyinen toimitus on kaikella uutteruudella saanut monipuoliseksi ja arvokkaaksi.

Tämän kylän ukrainialaisen W. P. osaston jäsenet ovat laatineet omatekoisen lain, jonka mukaan jäsenet saavat juopumisesta maksaa 25 dollaria sakkoa ensimäiseltä kerralta ja toisella kerralla kuoletetaan jäsenkortti. Mitähän me suomalaiset keksisimme. Keksikööt viisaimmat jotain hyvin läheisessä tulevaisuudessa. Toivoisin, että asia otettaisi esille tulevassa konventionissa, sillä joskus siitä on kuitenkin päätös tehtävä. — Nalku.

KATSOKAA tarkasti tavaran laatu ostaessanne

On edullisempi ostaa pari housuja, jotka kestävät talven $7:llä kuin muutaman viikon kestävän parin $4.00:lla. Meidän kokemus on teidän ja tieto tavaran laadusta on apuna teille valitessanne talvitavaroitanne. Varastomme on suurempi kuin koskaan ennen ja melkein kaikki parasta saatavissa olevaa tavaraa.

Talvihousuja 'buds' makinoffista ja muista villakankaista .... $6.00—$7.00
Muita vankkoja villa- ja pumpulityöhousuja $5.00
'Kukko' polvihousuja, ruskeita ja mustia, erikoishinta $5.00
Makinoffipaitoja, yksink. $4.—$4.25
Makinoffipaitoja, kaksinkertaisia, ja samalla kestäviä $5.50, $6.25 ja $7.00
Työpaitoja parikymmentä eri lajia, kookkaita ja erikoisen huolellisesti tehtyjä $1.35:stä $3.00
Härmän sukkia .... $1.50 ja $1.75

Makinoffi-takkeja, useita malleja ja värejä, vahvoista kankaista $9.—$14.00
'Clarkin' hyviä hevosnahkakintaita myydään .... $1.50, $1.65 ja $2.00
Stanfieldin, Cosy Rib ja villa aluvaatteita .... $3.50:stä $7.00:iin syytti
Hansonin hyviksi tunnettuja sukkia myydään .... 60c, 75c ja 85c.
'Headlight' overhaaleja $2.50
Täysi varasto poikien vaatetustarpeita, kuten poikien pukuja, makinoffitakkeja, housuja ja makinoffi-housun paitoja, sukkia, lakkeja y.m.

POIKETKAA SISÄLLE KUN TARVITSETTE OSTAA JOTAKIN POJILLENNEKIN!

Nelson & Mattila, Ltd.

284 BAY ST. PORT ARTHUR, ONT.

Missä määrin on totuutta niissä esityksissä ja väitteissä, joita edellä esitetyt tiedemiehet ovat lausuneet?

Tähän vastatkoon ihmisen anatomia, vertaileva anatomia, ihmisen sikiöhistoria ja fylogenia eli ihmisen sukuhistoria.

Toronton uutisia

Ne suuret juhlat ovat siis ensi lauantaina ja sunnuntaina. Älkää erehtykö nyt vaan missään tapauksessa mihinkään, eikä minkäänlaisiin kekkereihin, sillä sellaisia iltamia ei ole usein. Täyttäkäämme taaskin haali täyteen, kuten viime lauantainakin. Varsinainen ohjelma kyllä suoritetaan vasta sunnuntaina. Mutta tanssit, hyvällä soitolla tuo tietysti yleisön jo lauantaina. Kuten jo on mainittu on ohjelma valikoitua ja arvokasta, näytelmineen ja lauluineen, kupletteineen y.m. Pääsymaksukin on vain vaivainen dollari, jolla saa nauttia molempien iltojen ihmeistä. Muistakaa, että siellä tulee varmasti viihtymään niin nuoret kuin vanhatkin. — Juhlatoimikunta.

* * *

Jatkoa syyskuun 21 päivän väittelykokouksesta toveri Ranta sanoi odottaneensa, koska suuria syytöksiä ilmiannetaan. Miksi ette sano nyt niitä nimiä joita olette sanonut olevan tiedossanne. Minä maksan teille $100 joka nimestä, niin monesta kuin te niitä löydätte. (Toveri uskaltaa petatakin rehellisen toiminnan puolesta.) Sanoi seurakunnan olevan niin pienen, että niillä ei ole mitään uutisia, niin sentähden narraavat toisiaan, että olisi jotakin vereksempää. Kuinka te voitte sellaista kuvitellakaan, että C. W. P., jossa minäkin olen jäsenenä, otettaisi jäsen ilman tutkimatta. Koska pastori Hendricksonikin tutkii jäsenensä ennen seurakuntaan jäseneksi pääsemistä.

Toveri Pirttinen: Me käsittelemme suurta kysymystä tänä iltana, hyvää sopua kansalaistemme keskuudessa. Ei pidä unohtaa sitä tosiasiaa, että tämäkin on yksi niistä luokkien ristiriitaisuuksien kysymyksistä, jotka loppuu sitten kun meidän periaatteemme ovat toteutuneet. Sitten vasta voidaan puhua hyvästä sopusoinnusta kansojen ja kansallisuuksien keskuudessa. Pastori sanoi, että jos yksilöt kärsivät, niin koko kansa kärsii. Ei se niin ole, katsokaa Yhdysvaltain historiaa, siellä näette kansan taistelleen ja taistelun tuloksen. Estikö se Yhdysvaltain kehityksen. Ei, sehän loi uuden ja käytännöllisemmän muodon vanhuudestaan rappeutuneen tilalle. Samalla tavalla käy vieläkin. Kun vanha aika on eletty, niin uusi ja käytännöllisempi muoto ottaa vanhan epäkäytännöllisen paikan.

Viime perjantaina kehitysseuran kokouksessa keskusteltiin siitä, että mistä aiheutuu sanomalehtien väliset riitaisuudet. Useita puheenvuoroja käytettiin puoleen ja toiseen, joka tapauksessa riitaisuus johtuu siitä, että toisilla lehdillä on kaksi vihollista ja toisilla yksi. On siis parempi lukea ja tilata niitä lehtiä, joilla ei ole muuta kuin yksi vihollinen — kapitalismi.

Erkki.

Eri paikkakunnilta

CONNAUGHT, STA., ONT.

Meitä oli yksitoista suomalaista katkasemassa paperipuita Aapeli Ryyterin kämpällä, joka sijaitsee noin neljä mailia täältä Timminsiin päin. Katkasusta maksettiin kämpällä vain $3.00 koortilta, siksi päätimme vaatia maksua korotettavaks 25 sentillä koorti. Esitimme isännälle vaatimuksemme, mutta hän ei entisenä työläisenä suvainnut myöntää meille vaatimaamme korotusta, sanoen itsellään olevan niin paljon kapitalistin luontoa, ettei hän halua nostaa ollenkaan, vaikka hänen kontrahtinsa mukaan saa maksaa $3.50 koortilta ja sittenkin jää vielä komppanialle $1.25 koortilta maan puhdistusta varten, mutta hän haluaa jättää siitäkin minkä komppania on maksuksi määrännyt vielä itselleen. Kämppä sijaitsee Drink Water Pit nimisellä pysäkillä.

Tällä perällä on toisiakin suomalaisia juppareita. Eräs farmari Timminsistä maksaa $3.75 koortilta, josta 25 senttiä koortilta jää sisälle siksi kunnes hän on puhdistanut tarpeellisen määrän maata ja saanut hallitukselta «clearence» paperit. Hän on yksi, joka ei halua paljon jäännöstä —.

Metsämiehet ovat tällä perukalla hyvin huonosti järjestyneitä. Heillä on monenlaisia verukkeita, kun sattuu kysymään mieheltä josko hänellä on minkäänlaista jäsenkorttia. Yksi sanoo olevansa o.b.:ulainen. Toinen sanoo ei hauavansa kuulua O. B. U:hun, vaan lupaa ottaa I. W. W:een kortin. Toivoisin, että tällaiset verukkeet jätettäisi pois ja jokainen liittyisi yhtenä miehenä Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuus Unioon, sillä järjestymällä yhteen voimakkaaseen järjestöön voimme me saada vaatimustemme taakse sellaisen voiman, jota työnantajat eivät kykene joka paikassa murtamaan. — Kulkuri.

Pakinaa elämästä ja kuolemasta

Missään kohdin eivät ajatuksemme, olisimmepa kuinka suuria jumalankieltäjiä ja kristinuskon vastustajia tahansa, liene siinä määrin kristillisen hengen läpitunkemia kuin suhteessamme kuolemaan.

Muistaamme, että kristinuskon mukaan kuolema ei ole välttämätön, vaan rangaistus syntiinlankeemuksesta. Kuten kaikki, jolla on rangaistuksen leima, tuntuu se kammottavalta. Kun kristilliset joskus väittävät kuolevansa pelotta ja surutta, niin he valehtelevat tai eivät tunnusta omaa uskontoaan. Kuolema ei voisi olla rangaistus, ellei se herättäisi pelkoa ja merkitsisi kärsimystä. Se ei ole kristitty, jolle kuolema ei tunnu rangaistukselta hänen synneistään.

Rangaistukselta se tuntuu melkein kaikille meille muillekin, jotka arvelemme olevamme kristinopin taikauskosta vapautuneita. Juuri tämä tunne on todistus siitä, että meissä vielä elää paljonkin kristinuskon henkeä.

Ainakin sellaisten joukossa, jotka ylpeilevät korkeammasta sivistyksestään. Sillä kaupungin työläinen ja maanraataja kuolevat paljoa pienemmällä kuoleman pelolla kuin sivistynyt ihminen. Se johtuu tietysti hyvin suureksi osaksi siitä, että sivistyneelle tuntuu elämä niin nautintorikkaalta, ettei hän tahtoisi siitä luopua. Köyhälistöläiselle sen surut ja ilot painavat suunnilleen tasan, elleivät surut ole suorastaan voitolla ja kuolema tulee siis pelastajana, kuten sairaallekin, pelastajana, joka ei ainoastaan vapauta häntä itseään kärsimyksistä, vaan tuottaa helpotusta hänen jäljellejääneille omaisilleenkin.

Työläisen omakohtainen elämänkokemus, ei nykyaikainen tiede eikä sivistys, kieltää hänen uskomasta jumalaan ja jumalalliseen maailmanjärjestykseen. Jos jumala olisi hänen köyhyyttänsä ja orjuuttansa tahtonut, niin ei olisi mitään eroa jumalan ja perkeleen välillä.

Kun elämä tarjoo työläisille näin vähän, niin ei hän voi kuolemaa suurestikaan pelätä. Tässä suhteessa hän, vaikka onkin oppimaton ja yksinkertainen, edustaa ennakkoluulottamampaa, luonnollisempaa, terveempää ja järkevämpää luonnelaatua kuin moni korkean sivistyksen saanut.

Sillä jos tunteemmekin olisi yhtä paljon kristinuskon vaikutuksesta vapaa kuin järkemme usein on olevinaan, mitä ihmeellistä olisi oikein kuolemassa?

Tietysti tahtoisimme kuolemattoman sielun, jos se lisäisi jotakin meidän onneemme. Mutta puhumattakaan onnesta, on meidän mahdoton uskoa sellaiseen kuolemattomuuteen. Jos ihmisellä on kuolematon sielu täytyy sellainen ilmeisesti olla myös kärpäsellä ja syöpäläisellä. Muuta emme ymmärrä.

Arvoitus ei ole kuolema, vaan elämä. Sillä miksi elämme? Siinä kaikki järkemme pysähtyy. Emme sitä tiedä, emmekä nähtävästi voi tietää. Koko maailmanjärjestys on ja täytyy meille ainakin toistaiseksi jäädä suunnattomaksi arvoitukseksi. Mitä järkeä sillä lieneekin — emme sitä tunne.

Ehkä siinä jotakin järkeä on, vaikk'emme voi sitä edes aavistaa. Kärpänen kulkee kirjan lehdellä aavistamatta sitä viisautta, mikä siihen on painettu ja jonka merkit tekevät lehden niin kirjavaksi. Ehkäpä mekin kärpästen tavoin kuljemme keskellä hyvin korkeata järkeä, jota emme aavista.

Viisaus johtaa sisäiseen nöyryyteen vielä enemmän kuin usko. Sisäinen nöyryys pysähdyttää ajatuksemme sen edessä, joka on meille käsityskykymme yläpuolella. Sen vuoksi on kokonaan turhaa miettiä elämän lopullista tarkoitusta.

Kun lähtökohtanamme on kokemusperäinen elämä, on kuolema yhtä luonnollinen kuin syntyminen. Järkemme ei käsitä mahdolliseksi oliota, joka voisi syntyä, mutta jonka ei tarvitsisi kuolla. Tässä on kuolemattomaan sieluun uskomisen perusvaikeus.

Sillä jos elämme kuolemamme jälkeen, olisi meidän myös pitänyt elää ennen syntymäämme. Viimemainitusta emme tunne mitään, vaikka olisimme kuinkakin kristillisiä.

Sanookin eräs muinaisen Rooman viisaimmista miehistä, Plinius vanhempi näin: «Kaikille tuottaa kuolinhetki sen, mikä ennen syntymistä oli ja kuoleman jälkeen on yhtä vähän tunnetta ja tietoisuutta kuin ennen turhamaisuus jatkaa ihmisen olemassaoloa aina edelleenkin sekä valehtelee haudantakaista elämää... Ikäänkuin meidän hengähdyksemme mitenkään eroisi niitten elävien olentojen hengähdyksestä, tahi niinkuin ei luonnossa löytyisi paljon kauemmin kestäviä olioita, joille ei kukaan ennusta kuolemattomuutta... Missä olisi noitten kuolleitten sielujen olopaikka ja kuinka suuri niin monien vuosisatojen kuluessa noitten varjonkaltaisten sielujen joukko!»

Yhtä luonnollisesti kuin synnymme tietämättä miksi, yhtä luonnollisesti täytyy meidän elää ja kuolla tietämättä miksi. Voimme vain olla kiitollisia siitä, että olemme joutuneet edes hetkeksi itsetietoiseen ja onnelliseen olemisen vaiheeseen.

Sikäli kuin meillä on uskonnollista mieltä, täytyy sen sisältyä uskoon elämän arvoihin eikä uskoon kuoleman arvoihin.

L.

Luovutti paikan

Eräästä, nyt jo manan majoille muuttaneesta tuomiorovasti S:stä kerrotaan seuraava huvittava juttu.

Tuomiorovasti S., josta seurakuntalaiset muuten paljon pitivät, oli tavattoman perinpohjainen mies, mikä seikka saattoi hänet joskus pitkittämään saarnaansa piemmäksi kuin kirkkonsa olisi halulla jaksanut kuunnella. Niinpä kerrankin, kun saarnan aiheena oli Johannes Kastaja, kysyi S. saarnassaan: «Mihin testamenttiin kuuluu Johannes Kastaja?» selittäen sen jälkeen ensiksi tunnin ajan hänen sopimattomuutensa Vanhan Testamentin aikaan ja sitten yhtä kauan Johannes Kastajan sopimattomuutta Uuteen Testementtiin. Kolmas saarnan osa alkoi sanoilla: «Hän ei siis kuulunut oikeastaan Uuteen eikä Vanhaan testamenttin. Mutta mihinkä me hänet sitten asetamme?» Silloin nousi muuan savolais-ukko ketterästi paikoiltaan ja siepaten lakkinsa kouraansa tokasi: «Paa vaekka tähän. Minä lähenkin tästä jo pois.»

Sanoi ja lähti.

Tilatkaa Vapaus, Toveri, Toveritar, Eteenpäin, Työmies ja Punikki! Tilatkaa ainoastaan selviä luokkataistelun kannalla olevia sanomalehtiä.

BARNES DRUG CO.

Suomalainen Ulkolähetys apteekki

Canadan Soossa

Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE

Dr. A. B. WEST

Selkärankatohtori

Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont.
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

McFadden & McMillan

Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.

Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brier
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

SUOMALAINEN KAUPPA
Kengille ja vaatetukselle. Suosittelee kannatusta heimolaisiltaan. Kauppa sijaitsee:
W. N. JANAKKA
371 Albert St. W. Soo, Ontario.

ÄLKÄÄ UNHOITTAKO
että me myymme joka lajia kirjotuspaperia, vihkoja ja kuoria.
Nutsons Drug Store,
Gore & Albert St. Soo, Ont.

Gore St. Apteekki
Lääkkeitä, toilettitarpeita, sikaareja ja sigaretteja.
Lääkäri palveluksessa.
Me valmistamme je kehitämme filmejä 24 tunnin sisällä.
Suomalainen kauppa-apulainen.
H. S. Boehmer
Kemisti ja Apteekkari.
SAULT STE MARIE, ONTARIO

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1798 W.
354 Albert St. W. Soo, Ont.

Sam Matsonin SAUNA
Avoinna joka arkipäivä.
305 Albert St., W.
SAULT STE MARIE, ONTARIO.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304 Wellington St. W. Soo, Ont.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellinghton St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

Nyland Grocery
Parhain paikka on tehdä kauppa meillä. Välitetään kaikkia ruokatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.
Huom.! Vaihtaa ja ostaa kaikkia farmituotteita.
P. NYLAND
229 GRANDWALL AVE. PORT ARTHUR, ONT.

John Palon
Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista.
Käykää vertailemassa hintoja.
JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään. Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomalainen suutarinliike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

HALUTAAN

Miehiä katkasemaan ja läjäämään tukkia, kappaleittain. Korkein hinta maksetaan. Hevoset ja niiden ruoka vapaa. Kysykää:
P. J. McAndrew, Sudbury, Ont.

PORT ARTHUR, ONT

Käykää hyvässä parturiliikkeessä. W. Checkley, 170 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo
valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1838.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.
LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Toronton uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

Red Taxi,
W. LUOMA ja F. SUSZEK
Ensiluokan autoajurit
Phone 77
Rothschild Block, Elgin St.
Kyytiä saatavana yöllä ja päivällä.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY,
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Sudburysta

Piiritoimikunnan kokous pidetään H. Ellmenillä ensi torstai iltana klo 8.00. Kaikkien jäsenten läsnäolo välttämätön.

Tavanmukaiset tanssit pidetään Vapaus haalilla ensi torstai iltana. Sinnepä menemmekin taas joukolla, sillä niistä tulee taas kaikesta päättäen hyvin hauskat. Tervetuloa.

Hauskat vanhanmaan tanssit toimii o:tomme huvitoimikunta Vapaus haalilla ensi lauantai iltana. Soitosta huolehtii hyvä harmonikan soittaja. Saapukaa panemaan jalalla koreasti uuden talomme liukkaalla lattialla. Sisäänpääsy 25 senttiä.

Painikilpailut toimeenpanee Sudbury'n osaston voimistelu- ja urheiluseura Kisa ensi sunnuntaina Long Lake'n osaston talolla. Painit tapahtuvat kahdessa sarjassa, ollen painorajana 155 paunaa. Palkintotuomareina toimivat toverit Kokko, Laakso, Pihljärta ja Sula Pitäkääpä nuoret miehet tämä mielessänne ja ottakaa joukolla osaa. Ilmottautua voi jollekin palkintotuomareista, mutta myöhästyneet voivat vielä paikallakin ilmottautua. Painit suoritetaan Kisan painimattorahastoon kartuttamiseksi toimeenpantavassa iltamassa, jossa painin lisäksi on muutakin ohjelmaa kuten taitovoimistelua ja kuplettilauluja, y.m. sekä lopuksi hurjat tanssit. Palkintotuomarit ovat uhkailleet, että ellei kilpailijoita tule tarpeeksi, niin he painivat keskenään. Menot alkavat klo 7,30 i.p.

Jännittävän ottelun vapaassa painissa saavat sudburylaiset taas nähdä ensi viikolla, sillä Sulo Kokon ja Henry Karhunsaaren ottelu on järjestetty tapahtuvaksi Vapaus haalilla ensi tiistai iltana. Kuten muistetaan haastoi Karhunsaari viime viikolla tapahtuneen Sulo Kokon ja Charles Geltin ottelun voittajan kanssaan painimaan, joten Kokko tämän ottelun voittajana joutuu nyt painimaan hänen kanssaan. Karhunsaaresta tulee Kokko mahdollisesti saamaan pahemman vastustajan kuin mitä hänellä vielä tähän mennessä on ollutkaan, sillä Karhunsaari, joka on viime aikoina Yhdysvalloissa kaatanut sellaisetkin keskisarjan miehet kuten Gus kallion, Harry Demeratin, Väinö Ketosen, Gus Hansonin y.m., on hyvin etevä vapaan painin painija ja koska ottelu tulee tapahtumaan vapaassa painissa voi se kehittyä hyvin mielenkiintoiseksi. Samalla voi Kokko, joka tulee lähitulevaisuudessa painimaan raskaan sarjan mestarin Jack Taylorin kanssa Fort Williamissa tai Port Arthurissa, tässä ottelussa tutustua lähemmin vapaan painin salaisuuksiin.

Mitä poliisituomari arvelee siirtolaiskysymyksestä. Täkäläinen poliisituomari D. M. Brodie puhui naisten Canadan klubin kokouksessa «Canadan siirtolaisuudesta ja siirtolaisesta». Muun muuassa hän painosti sitä että siirtolaisuutta pitäisi rajoittaa sillä tavalla, että vain valikoidut pyrkijät pääsisivät maahan. Viimeiset numerot osoittavat, että visseinä aikoina on brittiläissyntyisten luku maassa vähentynyt siirtolaisuuden takia 3%. Tämä seikka on puhujan mielestä erittäin vaarallista kansalliselle eheydelle. Siirtolaisia ei saisi päästää maahan muuta kuin sitä mukaa kuin entiset mukautuvat maan oloihin s.t.s. brittiläistyvät. Puhuja moitti myöskin nykyään voimassa olevaa määräykstä että siirtolainen voidaan karkottaa maasta viiden vuoden kuluessa saapumisestaan selittäen, että jos siirtolainen kieltäytyy tottelemasta Canadan lakeja, niin hänet olisi ajettava pois maasta vaikkapa olisi ollut täällä 20 vuottakin. Se myötätunto ja sääli mitä siirtolaiselle kielentaitamattomuutensa tähden osoitetaan ei ole paikallaan, ulkolainen yltyy siitä vain vaativaisemmaksi. He valittavat, että työnteko on rasittavaa ja monessa tapauksessa ryhtyvät sellaisiin hommiin, joista ei ole mitään hyötyä kansalliselle elämälle. Heidän suhtautumisestaan asioihin kertoi puhuja seuraavan jutun. Eräs italialainen oli tullut työhön rautatierakennukselle ja työnjohtaja annettuaan miehelle lapion ja pikan oli osoittanut hänelle työn mitä tehdä. Mies oli kieltäytynyt työstä, selittäen: «Me no want the shovel on pick. Me want the steam shovel.» Lisäksi hän selitti että siirtolaisia pitäisi uskonnollistuttaa entistä enemmän. Kirkollisten järjestöjen pitäisi kiinnittää puhujan mielestä enemmän huomiota siirtolaisten pyydystämiseksi. Puhuja ei suositellut mitään erikoista uskontoa, sillä hän kapitalistien lakeijana tietää, että uskonto olipa se nyt minkälaista hyvänsä on tehokasta mynkkyä työläisen ajatuskyvyn hämmentämiseksi.

Kurssien lopettajaisiltama pidettiin Vapaus haalilla viime tiistai iltana arvokkaalla ja monipuolisella ohjelmalla. Ohjelmassa oli useita puheita ja runoja kurssilaisilta. Lapset esittivät myöskin useita ohjelmanumeroita ja kuvaelman, jonka viimeksimainitun esittämisessä he onnistuivatkin kiitettävän hyvin. Lopuksi tanssittiin harmonikan soitolla. Kurssilaiset palasivat kotikonnuilleen keskiviikkona. Toivomme hauskaa matkaa ja lujaa toimintatarmoa.

SUURTA! JÄNNITTÄVÄÄ!

NOLALUSSA

LAUANTAINA T. K. 13 PÄIVÄN ILLALLA

— esitetään —

T. P. O. Pirtillä

tärisyttävä 4 näyt. murhenäytelmä

"Valkoiset Verikoirat"

Kappaleen sisältö kuvaa Suomen valkohurttien roistontöitä Karjalan ryöstöretkellä.

OVILIPUT MAKSAVAT ainoastaan 40c aikuisilta ja lapsilta 15c.

Tulkaa joukolla, sillä kappale on varmasti katsomisen arvoinen!

Sudburyn Voimistelu- ja Urheiluseura "Kisa"
toimii painimattorahaston kartuttamiseksi

Iltamat ja Painikilpailut
Long Laken O:ton talolla

SUNNUNTAINA 14 P. LOKAK. KLO 7.30 I.P.

Ohjelmassa on lisäksi taitovoimistelua ja kuplettilauluja, y. m. Lopuksi hurjat tanssit.

Sisäänpääsy 35 senttiä.
Hei, hei, siellä tavataan!

Piirijärjestöjen asioita

P. O. OSASTOILLE:

Järjestömme keskusvirasto on järjestänyt niin, että tov. A. Hautamäki tulee tekemään kiertomatkan P. O. piirin osastoihin ja muihin pienempiin suomalaisasutuksiin. Keskusvirasto on järjestänyt hänet alottamaan lokakuun 6 p. Cobaltista, seuraavien puhetilaisuuksien aikajärjestely on jätetty piiritoimikunnan järjestettäväksi. Syysk. 28 p. pidetyssä piiritoimikunnan kokouksessa järjestettiin hänelle puhetilaisuudet seuraavasti:

Lokakuulla:
Connaught Sta 12 p.
So. Porcupine 13 p.
Timmins 14—15 p.
Pottsville 16 p.
So. Porcupine 17—18 p.
Timmins 19—20 p.
So. Porcupine 21 p.
Gregoires Mill 22 ja 26 p. välillä jää paikallisesti lähemmin järjestettäväksi, sen tähden kun siellä ei ole järjestömme osastoa.
Timmins 27—28 p.
Rosegrove 29—30 p.
Cobalt 31 ja marrask. 1 p.

Puhetilaisuuksien onnistumiseksi on kullakin paikkakunnalla tehtävä kaikki mitä voidaan, saatava joukot kuulemaan kyvykästä puhujaa. Porcupinen alueelle on hänelle järjestetty enemmän aikaa sen tähden, kun täällä suomalaisten lukumäärä on melko suuri, ja heissä on paljon hiljan Suomesta tulleita, joille vielä on täkäläiset työväenliikkeen suunnat epäselvät.

Toverillisesti,

P. O. Piiritoimikunnan puolesta
J. Oksanen.

Valtioapua Vienanmeren laivayhtiölle.

Moskova. — Työ- ja puolustusneuvosto on vahvistanut valtioavut useille Vienanmeren höyrylaivayhtiölle, joiden joukossa ovat m.m. linjat: Arkangeli—Kemi—Onega, Arkangeli—Muurmansk—Vuoreija, Argangeli—Mesensk, Kantalahden linja sekä Novaja Semljan ja Petshoran linjat.

Asioitsija
J. A. Erickson
Konttori Huron Chambers rakennuksessa. Entinen mainin registeerauskonttori.
Teen laillisia asiapapereita täällä ja Suomessa käytettäväksi, käyn tulkkina oikeuksissa, y. m.
— Telefooni 645. —
Postiosote:
Box 718 Sudbury, Ontario.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA
Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta .... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Exzemasalvaa, hinta .... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00

Selkäplaastaria .... .35
Rintaplaastaria .... .50
Munuaisplaastaria .... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
Halvausvettä, hinta .... .50
Hiusöljyä, hinta .... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta .... .10
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttiöljyä, hinta .... .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta .... .50
Hammaspulveria, .25 ja 50c.

Ihosalvaa, hinta .... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kummiplaastaria .... .25
Kolmenlaisia tippoja .... .50
Luulinjamenttia .... .50
Mikstura Simpleks .... .50
Nervin tippoja .... .50
Parranajosaipuoita .... .50
Päänkivistyspulveria .... .50
Pikiöljyä .... .50
Puunöljyä .... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja .... .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia .... .50
Silmävettä .... .60
Silmäsalvaa .... .50
Suu- ja hammasvettä .... .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. — Port Arthur, Ont.
W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.
K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

HALUTAAN TIETÄÄ

Haluaisin tietää missä oleilee nykyään mieheni Mauritz Palm ja poikamme Morris, 5 vuotias. Toivoisin että antaisit tietoa lapsesta, jollet itse halua takaisin tulla, sillä tiedät että olet väärin tehnyt viemällä lapsen äidiltä. Jos hän itse ei tätä huomaisi, niin pyydän että joku tuttu tai tuntematon olisi niin hyvä ja ilmoittaisi minulle osotteella: Mrs. Tyyne Palm 2734 S. Sheridan St. Philadelphia, Pennsylvania, U. S. A. c.o. Mrs. Kaisla.

KYSYMYS

Tässä joku aika takaperin näin Vapaudesta, että on yhtynyt Matti Lahti, Ypäjältä. Huhut täällä kertoo, että olet sama jota Äijän pojaksi on kutsuttu. Niin jos olet se, heitäpä vanhaa tuttavaa kirjeellä uudelta ulapaltasi.

E. JUNELL
Box 421, Timmins, Ont.

TEEN KAIKKIA
Räätälinalaan kuuluvaa työtä
kohtuhinnalla, sopivaisuus taataan. Puhdistus ja silitys tehdään huolellisesti.
O. KOIVULA

Willamette Boulevard Sanitarium
Lännen huomatuin suomalainen luonnonparantola reumatismin, vatsakatarin, sydän, munuais, iho ja hermo y.m. tautien parantumista joudutetaan monipuolisella hoidolla, kuten hieronnalla, kiropratiikalla ruokajärjestelmällä, mineraali, vesi, sähkökylvyillä ja kääreillä. Puoliväliin toistakymmenen vuoden kokemus. Maksuehdot kohtuulliset.
Dr. PETER KOKKO, Chiropractic specialist — Dr. ANNA KOKKO D. C.
467 Willamette Blvd., Portland, Oregon. Puhelin Walnut 6747.

THE STERLING BANK OF CANADA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia vältetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Twin City Bottling Works
valmistaa ehdottomasti parhaat pehmeät juomat Port Arthurin piirissä. Kysykää kaupoista meidän tuotteitamme. Linjoille ja farmiosastoille tilaukset toimitetaan nopeaan ja erityisellä huolella. — Lähettäkää koetilauksenne.
Osoite:
Puhelin South 2100
819 Minnesota St. — Fort William, Ont.
V. TUOMI — K. A. MERIKALLIO. (Omistajat.)

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. — Port Arthur, Ont.

Pyytäkää Ruokakauppiaaltanne
uutta norjalaista silliä, uusia puolukoita ja silakoita, kuivattua kalaa. — Myös muita ulkomaan tuotteita.
— PYYTÄKÄÄ HINTALUETTELOA. —
Port Nelson Fish Co., Winnipeg.

Hierontaa ja sairasvoimistelua
— antaa —
HILJA LÖTJÖNEN
547 Prince Arthur Blvd. — Victor Tuomen talo. — Fort William

Nuga-Tone
Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja kuumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jäljellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory Finn 30, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä........ jolla lähettäkää minulle........ pulloa Nuga-Tonea.
Nimi ....
Katu ja numero tahi R. F. D. ....
Kaupunki .... Valtio........